

סדנת טו בשבט - מנחה - חזן, אור חיה דבורה (קרולינה)

באמצעות הסדנא אנו נוכל להגיע להבנות ותובנות שיעזרו לנו להבין מה אנו יעולים להפיק לעצמנו ולבריאה. ננסה לקשר לפן הפיסי, הרגשי והרוחני.

היום נלמד ונבין לעומק לבחון את השאלות הבאות:

- מה זה "כי האדם עץ השדה"?
- מה זה טו בשבט חג לאילנות?
- איך כל זה מתקשר לחיים שלנו?

ההקבלה בין העץ לאדם ולשם הויה-השם המפורש י-ה-ו-ה

המשמעות של "כי האדם עץ השדה": אם נדמה את האדם לעץ אז נראה שלעץ יש שורשים, גזע, ענפים ופירות. האדם נולד קטן, מתבסס לאט לאט ובונה אישיות (כלומר את הגזע), לאחר מכן בונה את הבטחון העצמי ואז הוא מתחיל להוציא את הענפים – קריירה, יציאה מהבית, בניה עצמית ולבסוף הפירות שהם התוצאה של כל ההתפתחויות: ילדים, חתונה, משפחה וכיוב'. (המצוות והמעשים הטובים הם התוצאות של ההתפתחות שלנו).

בני האדם דומים בשלבי ההתפתחות לעץ אבל ניתן לדמות את זה כעץ הפוך – כלומר, העץ יונק מהאדמה, השורש שלנו יונק לאדמה. השורשים שלנו הם נסתרים, השורש שלנו מאין באנו זה דבר נסתר, אנו באים מבורא עולם, מאין סוף וזה נסתר מאיתנו כמו עץ.

האם עץ ללא שורשים יכול לחיות? לא. אנשים חושבים שאפשר לחיות ללא בורא עולם, לא ניתן לחיות ללא בורא עולם!!! זה כמו חמצן!!! השורשים הנסתרים שלנו זה בורא עולם. אנו מקבלים את החיות הרוחנית מלמעלה, משם אנחנו יונקים.

י-ה-ו-ה

- **האות י'** - כנגד ספירת חוכמה וקשורה לשורשים ברוחניות, לנשמה שלנו, לחוכמה אלוהית ולכן השורשים זה אות י'. אם מסתכלים על רובד רוחני האות י' היא הכי קטנה באותיות א'-ב', זה התמצית. הנשמה שלנו זה הגרעין.
- **האות ה'** - כל מה שקורה לנו בילדות משפיע עלינו, זה הבסיס, ההורים שלנו הם הבסיס שלנו, הינקות שלנו, איך שגיבשנו את עצמנו לאדם, לאינדיוואל, לאדם יציב. למעשה זה החיים הראשוניים, ההתחלה.
- **האות ו'** - תיקשור עם הסביבה, יש לנו זהות מגובשת והוצאנו את עצמנו לכיוונים אחרים: עבודה, קריירה, זוגיות לימודים. האות ו' מחברת בין שמים לארץ. זהו יצירת הקשרים.
- **האות ה'** - מימוש, ספירת מלכות, התוצאות של סך המעשים שלנו.

היה ויכוח בין בית הילל לבית שמאי לגבי טו בשבט. בית הילל אמרו שזה אמור להיות ב-טו. בית שמאי אמרו שזה צריך להיות ב-א' שבט לבסוף זה נקבע כהלכה לפי בית הילל. חשוב לזכור כי הויכוחים האלו הם לשם שמים כדי להגיע לדיוקים. על פי התורה חודש שבט הוא חודש 11 כי זה מתחיל מחודש ניסן. טו-זה 15 והחיבור של: י-ה-זה 15, ו-ה-זה 11 ולכן: **טו בשבט זה חיבור בין י-ה-ו-ה – לבין שמים לארץ (זה 15 בתוך 11)**

המשמעות של טו בשבט חג לאילנות: בעצם מה זה ראש השנה? זה ראשית השנה על פי היהדות וזה יום הדין לאדם. אנו נידונים למה הולך להיות, זה הגורל שלנו בכל המישורים: בריאות, זוגיות, מימוש, פרנסה וכיו"ב. זהו היום שנחרץ מי לחיים וכן הלאה... ביום זה נקבע הגורל של הצומח, המים, הפירות, העצים וכו'. ראש השנה לאילנות זהו טו בשבט- זה יום הדין לצמחים ובורא עולם חורף את הדין לחיות, אדמה, אויר וכו'.

האם זה משמעותי עבורנו למה שקורה לצמחים? חד משמעית כן. זה הקיום שלנו, אנחנו לא יכולים לחיות ללא הצומח והמים. לכן, הדין של הצומח זה הדין על האדם. זכרו שמה שנחרץ לצומח זה משליך עלינו באופן ישיר. לכן בטו בשבט צריך לברך על הפירות והצומח כדי שיניבו פירות ויגדלו ויצמחו.

למה נידונים למים? מה הקשר למים? בלי מים לא ניתן לחיות. בספר היצירה שמשוייך לאברהם אבינו הוא כותב שחודש שבט יש את האות צ' כלומר, האות צ' היא של חודש שבט והגיאמטריה שלה היא המספר 90 וגם הגיאמטריה של מים 90. ולכן קבעו את זה בטו בשבט כי רוב המים אמורים לרדת עד טו בשבט כי המצבים שלפני טו בשבט זה לשנה הנוכחית והמים אחרי טו בשבט זה לשנה הבאה בעזרת השם.

"צדיק כתמר יפרח" את הצדיק ממשילים לתמר, לעץ. בחודש זה הוא מקושר ליסוד המים בבריאה. אנו לא יכולים לחיות ללא מים (זה מתחיל מהרחם של האם ולכל דבר...) ולכן אנו צריכים לבקש בתפילות על המים בתוכנו, על מערכת החיסון ועל הדם.

טו בשבט- ירח מלא- ולכן זה משפיע על מים. גאות ולא שפל. שתהיה ברכה בכל המישורים, אנו צריכים לברך שתהיה תבואה טובה ושלא תהיה נגיעה בכל מיני דברים.

התיקון הכי גדול מעלה אותנו לעץ החיים. כלומר, בזמן גן עדן היינו מחוברים לקב"ה לפני שאכלנו מעץ הדעת. **במה פגענו?** באכילה מעץ. **במה מתקנים?** באכילה בברכה. אם אנו מברכים על העצים המותרים ומכוונים שאנו מתקנים את מה שקרה עם עץ הדעת אנו למעשה מתקנים את עץ החיים.

7 מינים-7 ספירות תחתנות

7-1 מידות בנפש האדם

1. **חיטה-** חסד, נפש אלוקית, מים, חכמה, נתינה
2. **שעורה-** גבורה, נפש בהמות, אש, קבלה
3. **גפן-** תפארת, לב, שמחה, זיווג
4. **תאנה-** נצח
5. **רימון-** הוד
6. **זית-** יסוד
7. **תמר-** מלכות

השאלה הנשאלת היא מהו הקשר בין שבעת המינים למידות שבאדם ולספירות?
כל פרי ופרי בא להסביר לנו מה העבודה שצריך לעשות, נפרט לכל פרי איזה ספירה שייכת לו.
באופן כללי יש 10 ספירות: **כתר, חכמה, בינה, חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות**.
כאשר אני לא סופרת את ספירת כתר אז אני סופרת את הדעת. כלומר, כתר ודעת זה אותו דבר. הדעת הוא הייצוג של הכתר.
יש 3 ספירות עליונות: כתר, חכמה, בינה
יש 6 ספירות תחתונות – חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד ומלכות.
המספר הטבעי הכי גבוה בעולם הוא 7 (שבת, יובל, 7 שבתות, קנה מנורה ועוד...). אם נעלה מעל 7 זה ספירות מעל הטבע.

חיטה- רגשות נאצלים, קשורה לחסד, נפש אלוקית, רגשות חיוביים שבתוכנו כמו חמלה, אהבה ללא תנאים. החיטה קשורה ליסוד המים בבריאה ונתינה ללא גבולות.

שעורה- מאכל בהמה, כנגד ספירת גבורה. הנפש הבהמית שבנו. יסוד האש והיכולת לקבל. כלומר: השעורה מגבילה את הנתינה, את השנאה, צרות העין, אהבה התלויה בדבר (פה צריך לעבוד על מידת שלום בית כי השעורה זה יסוד האש ולכן אני רוצה לחבר לאש את האהבה ללא תנאים ולא לאש של כעס. צריך לדעת לקבל ולא רק לתת. לכן זה מלמד אותנו לעצור. יש גבול לטיפול שאנו נותנים (סידור הבית למשל- לדעת לעצור את זה ולעשטת הפסקה ולנוח, זה יכול לחכות למחר...).

גפן- ספירת תפארת- זה קו האמצע. תפארת זה אמצע הגוף ויש בו את הלב והוא מחבר בין 2 צדדים שהם הפכים, בין אהבה ללא גבולות לבין נתינה ללא גבולות. זה הסינתזה.

תאנה- ספירת נצח, קשור לירך ימין ושוק ימין. המידה שמשתייכת אליה היא סבלנות. (הקשר לתאנה שאנחנו צריכים לקטוף תאנים בצורה סבלנית, אחד אחד ולכן צריך סבלנות). כאשר אדם וחווה חטאו בחטא גן העדן הם לבשו עלי תאנה- התאנה מסמלת את הלבוש של הנפש שלנו. הלבוש הוא רצון, חשיבה, דיבור, רגשות ומעשים. כלומר, אנו צריכים את הלבושים של התאנה כדי שיהיה רצון טוב, חשיבה חיובית, דיבור טוב, רגשות טובים ומעשים טובים. למעשה זה "סור מרע ועשה טוב"- לדאוג שהמחשבות והרגשות שלנו הם טובים.

רימון- ספירת הוד. קשורה לירך ושוק שמאל. קשורה להודיה, לפה. "שפתותייך כפלה הרימון"- צבע אדום של שפתיים. אנו באים לתקן את רובד הדיבור וההודיה. לכן צריך להשצמש בהודיה בהרחבה, להודות על שאנו נושמים וחיים. להודות על מה שיש לנו ועל מה שאין (זכרו שהכל לטובה ☺). אנו מחלקים את ההודיה לכמה רבדים: הראשון הוא הפה- זה וידוי על החטאים, על מה שעשינו לא טוב. השני הוא הברכה- לברך את כולם, בהקשר של טו שבט לברך את העצים, הפרחים, המים, הבריאה, הציפורים, לברך את עם ישראל ואז לברך את עצמנו.

זית- ספירת יסוד. איזור איברי ההולדה מבחינה פיסית. צריך לעבור ייסורים כדי להזדכך, כדי להוציא דברים טובים- זה השמן. השמן הוא למאור. עד שהגעהו לכתשישה של הזית אז הפכנו את המר לרם. אנחנו צריכים לעבור את התהליך של כיבוש היצרים הרעים- כמו בזיתים שעוברים כבישה, יוצאים כל הרעלים והמרירות. "צדיק יסוד עולם"- הם עברו את הכתישות האפשריות, הם הזדככו והם מאירים את העולם. (זכרו לאכול זה תמיד עם שמן זית).

תמר- מלכות עולם. המלכות עולם זה גשמי, אנו רואים את הפירות אחרי שעמלנו. חכמים החליטו שזה תמר – תמ מר. כלומר נגמרה המרירות. המלכות זה הצלחה, גדלות, פרסום אבל מצד שני זה קשור לשפלות. איך זה הולך יחד? היות והוא יודע שהוא כלי גמור הוא יודע שזה יכול ללכת יחד ולכן המלכות מכחילה את כל הספירות. איך ניתן להיות כלי? צריך להוציא את הגאווה כמו דוד המלך שהיה שפל (כלומר ללא גאווה), דוד המלך היה עניו ולכן בין היתר הצליח לנצח את גולית.

זכרו: אם נעשה עבודה נכונה כל שלב שלמדנו ונדע להסתכל על הטוב שבכל דבר אזי תמה

המרירות ואנו נצליח בכל דרכינו. אמן כן יהי רצון!

תפילה לטו בשבת: " ויאמר א-לוהים תדשא הארץ דשא עשב מזיע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו מעל הארץ, ויהי כן: ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עושה פרי אשר זרעו בו למינהו, וירא א-לוהים כי טוב (בראשית א' יא-יב): אנא ה' הושיעה נא: הום הזה לאילן הוא ראש השנה. אנא ה' הצליחה נא: היום הזה לאילן הוא ראש השנה. אנא ה' הרויחה נא: היום הזה לאילן הוא ראש השנה. אנא ה' היטיבה נא: היום הזה לאילן הוא ראש השנה. אנא ה', ברך את היום הזה לאילן הוא ראש השנה. אל נא פצה שנה זו משמיר ושית. וברך עץ שמן וזית. הושענא והושיעה נא: אל נא במטר. רוח חרבוני ישמון. וברך גפן ותאנה ורימון. הושענא והושיעה נא: אל נא רומם עצרת עוללי טפוחים. וברך אגוז ותמר ותפוחים. הושענא והושיעה נא: (אל נא ידך הרחב ורבה חזיזי מעונים. וברך בטנים ושקדים וערמונים. הושענא והושיעה נא): אל נא צדקך מעמך כל יפסק. וברך חרוב וקרוסטמל ואפרסק. הושענא והושיעה נא: אל נא חלץ קהלה אשר סביבך תערוג. וברך התות והאגס והאתרוג. הושענא והושיעה נא: ויהי רצון מלפניך, ה' א-לוהינו וא-לוהי אבותינו, שתברך כל אילנות האתרוג, להוציא פרותיהם בעתם, ויוציאו אתרוגים טובים, יפים ומהודרים ונקיים מכל מום. ולא יעלה בהשם שום חזזית, ויהיו שלמים, ולא יהיה בהם שום חסרון, ואפילו עקיצת קוץ, ויהיו מצויים לנו ולכל ישראל בכל מקום שהם, לקיים בהם מצות נטילה עם הלולב בחג הסוכות, שיבוא עלינו לחיים טובים ולשלום, כאשר צויתנו בתורתך על ידי משה עבדך (ויקרא כג, מ'): "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ נדר כפות תמרים וענף עץ עבות וערבי נחל". ויהי רצון מלפניך ה' אלוהינו ואלוהי אבותינו, שתעזרנו ותסיענו לקיים מצוה זו של נטילת לולב והדס וערבה ואתרוג כתקנה, בזמנה, בחג הסוכות, שיבוא עלינו לחיים טובים ולשלום, בשמחה ובטוב לבב, ותזמין לנו אתרוג יפה ומהודר ונקי ושלם וכשר כהלכתו: ויהי רצון מלפניך, ה' א-לוהינו וא-לוהי אבותינו, שתברך כל מיני האילנות, ויוציאו פרותיהם בריבוי, שמנים וטובים, כדי שיהיה היין היוצא מהם מצוי לרוב לכל עמך ישראל, לקיים בו מצות קדוש ומצות הבדלה בשבתות וימים טובים. ויתקיים בנו ובכל ישראל אחינו מקרא שכתוב (קהלת ט', ז): "לך אכל בשמחה לחמך, ושתה בלב טוב יינך, כי כבר רצה האלוהים את מעשיך": "באתי לגני אחותי כלה, אריתי מורי עם בשמי אכלתי יעקי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי, אכלו רעים שתו ושכרו דודים (שיר השירים ה' א): "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, ה' צורי וגאלי" (תהילים יט, טו).

טו בשבת שמח! לעצים, לצמחים, למים, לבריאה כולה ולכל האנושות

© כל הזכויות שמורות לבית אושר -דבורה קרולינה חזן. אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או להקליט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אלא ברשות מפורשת של המחברת.